

ás
roha sem.
mert
í magát.
nagyobb."

l.

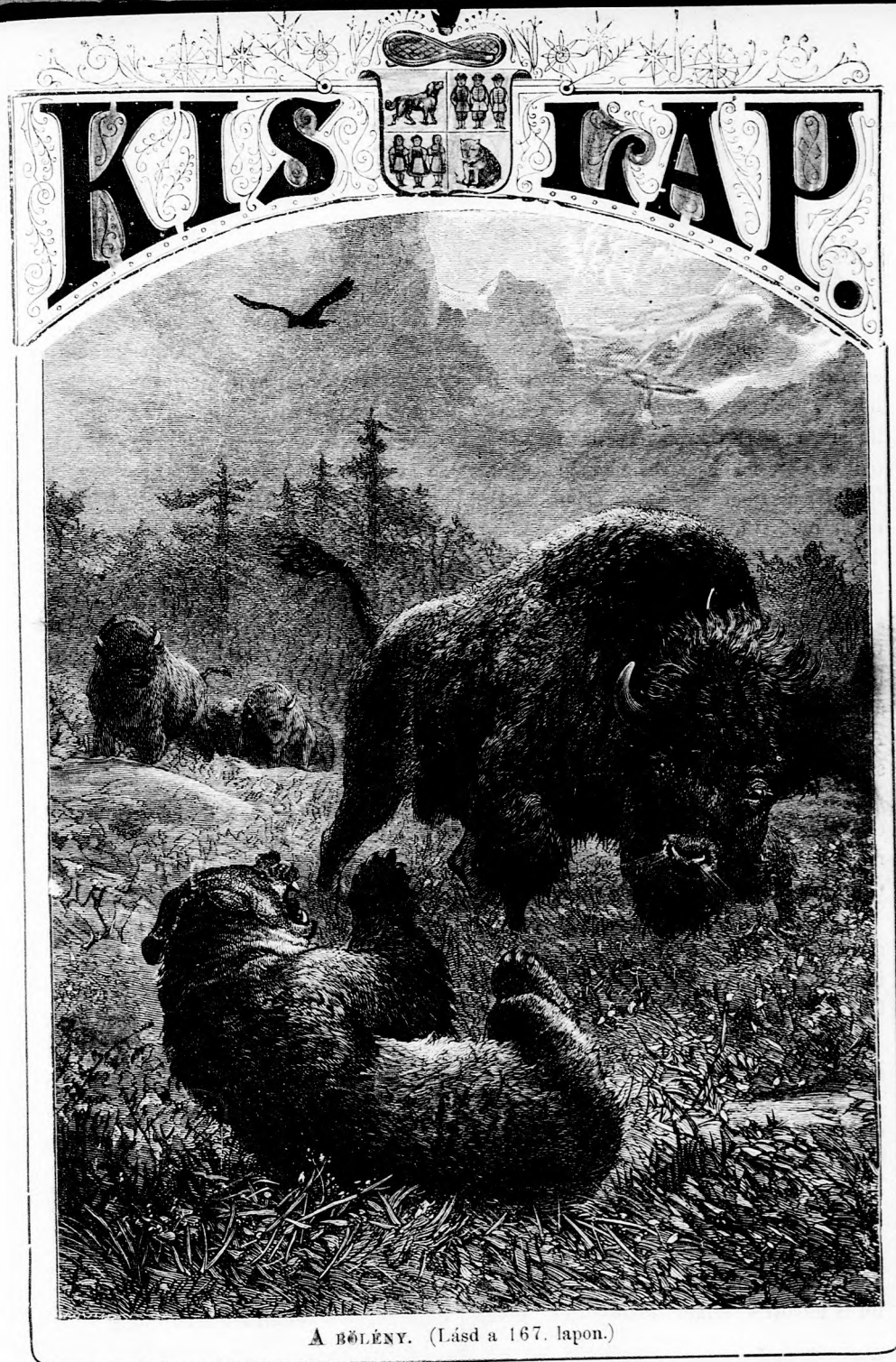
adakoztak:

gyűjtése 10 frt.
nger Lázárné,
és Géza 3 frt.,
Jakab 25 kr.,
10 kr., Zilzer
20 kr., E. J.
zár 50 kr., St.
ádi Lizi 20 kr.,
r., H. A. 30 kr.
15 kr., Weisz
r., Weisz Béla
10 kr. Br. W.
Deutsch Béláné
ppinger Lajos
(Fanni 20 kr.)
la 1 frt 50 kr.,
eh Hona 1 ft.,
Melanie, Gizi
kos, Margit és
Palika 1 frt.,
Erzsike 1 frt.,
pfner Regina,
Idus és Adélka
1 frt., Dru
imutatott 108
kr.

b k betelepíté-
frt., Robinson
sszeget átszol-
«-nak, melye-
n nyilvánosan

a kegyes kis
gő bácsi.

henaeum-épület.
észv. társulat.

A BÖLÉNY. (Lásd a 167. lapon.)

XXIV. kötet. 11. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. márczius 18-án.

K I T A S Z I T V A.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

z öreg ember mondta ezt meg és az a sajátságos tekintetű piczi leányka folyton ott állt mellette, és nézett reám. Mikor az öreg azt mondta, hogy Gáspár mester meghalt, a kicsike, úgy látszik, megértette, megérezte, mily szörnyű ez a hír nekem, mert hirtelen atyjához fordult, megfogta kezét s másik kezével reám mutatva, különös hangot hallatott, mely alig hasonlított emberi hanghoz, de mégis szeliden részvevőleg hangzott. Arczáról, mozdulatáról különben is láthatam, hogy sajnálkozik fölöttem s valami hálás érzés támadt bennem a kicsike leányka iránt, kit megölelni szerettem volna. Az öreg pedig lehajolt a leánykához és szintén meghatottan mondá:

— Igen, kis Lizikém, az fájdalmasan esik szegénynek, szomorú hír neki; de hát még kell tudnia s ha mi nem mondjuk meg, hát megmondanak a rendőrök.

Azután elbeszélte, hogy értesítették a rendőrséget s hogy mialatt engemet ide lefektettek, a rendőrök elvitték a holt Gáspár mestert.

— De hát Káplár, a mi hü kutyánk, hová lett? kérdém.

— Azt nem tudom. Itt volt, de eltűnt.

— A rendőrök után ment, mikor az öreget elvitték, mondá a fiu.

— Láttad, Béni fiam?

— Láttam. Lecsüggesztett fővel ment a halott-szállító után, néha-néha föl is ugrott s mikor lekergették, olyan

fájdalmasan vinnyogott, hogy magam is megsajnáltam.

Szegény Káplár! nem akart megválni gazdájától!

A kertész és gyermekei kimentek, azt mondva, hogy csak pihenjek még. De erről szó sem lehetett. Gáspár mester halálának híre annyira lesújtott, hogy eleinte szinte kívántam, vajha magam is megfagytam volna, együtt haltunk volna meg. Miután jó ideig sirtam, végre kiugrottam az ágyból. Nem volt többé maradásom.

Ruháim, hegedüm ott voltak egy széken. Felöltöttem, fölvettem hangszeremet és megindultam. Hiszen valahová csak el kell innen mennem. Hová? Azt nem tudtam; de itt nem maradhatok. Elég volt e jó emberektől, hogy megmentették az életemet.

Amig ágyban feküdtem, meglehetősen jól éreztem magamat. De a mint járni kezdtem, tapasztaltam, mennyire oda vagyok. Alig bírtam megállani a lábamon. Meddig jutok el ily elgyöngülten? Mindegy, menni, menni kell! Benyitottam a másik szobába.

Az egész család együtt volt; ebédelték. És a mint az étel szagát megéreztem, eszembe jutott, a mit eddig a szenvedés, a Gáspár mester halála miatti szomorúság szinte elfeledtetett velem: hogy most már legnagyobb bajom az éhség, azért vagyok olyan gyöngé, azért tántorgok. A mint beléptem a szobába, engedélyt kértem, hogy kissé a kályha mellé ülhessek. Pedig nem melegre, hanem jó ebédre lett volna szükségem s bizonynal csak kérnem kellett volna, azonnal adnak.

De hát kérni nem tudtam. Gáspár mester sokfélére megtanított, csak arra nem, hogy alamizsnát kérjek. Mindig intett, hogy soha se gondoljak másra, mint hogy saját munkámmal keressem meg kenyereimet. Most is tehát, bármennyire gyötört az éhség, nem kértem.

De az a kis leányka, kit az öreg kertész Lizikének szólított s ki nem beszélt, csak jelekkel igyekezett magát megértetni, abba hagyta az evést s egy ideig merően rám nézett. Aztán fölkel az asztaltól, két kezébe fogta párologó levessel egészen teli tányérát, hozzám jött s a tányérta térdeimre tette. Kezemmel intettem, hogy nem fogadom el, de erre az öreg kertész megszólalt:

— Csak fogadd el, Lizike szívesen adja s ez a jó leves nem fog megártani. Csak edd meg.

Nem mondtam magamnak kétszer, hozzá fogtam a kanalazáshoz. Bár mint szerettem volna, nem birtam fékezni mohóságomat s nem telt bele egy percz, már üres volt a tányér. A piczi leányka gyönyörködve nézte, mily jó étvágygal eszem, de nézte az apja is és így szólt:

— Ugy látom, kedves barátom, hogy kissé éhes vagy. Talán rég nem ettél.

— Valóban... már napok óta csak száraz kenyéren élünk s tegnap délben már ebből is csak igen kis darab jutott.

— Éz a gazdád?

— Az még kevesebbet evett. A nagyobb részt nekem adta.

— Akkor hát az éhség is okozta félig szomorú sorsát. De hát mért nem szóltál mindjárt? Jőjj ide, ülj az asztalhoz. Jut még neked is.

Nem kináltattam magamat s tudom, azon a napon kevés ember ebédelt Budapesten oly jó ízűen, mint én. Egészen fölédtem, szinte éreztem, mint tér vissza az erő tagjaimba. Mikor az ebédnek vége lett, szívből megköszöntem és távozásra készülődtem.

— Most hová mégy? kérdé a kertész.

— Nem tudom.

— Hogyan? Nem tudod? Hát nincs itt valami rokonod, ismerősöd?

— Senkim sincs. Tegnap jöttem ide Gáspár mesterrel, egészen ismeretlen vagyok Budapesten.

— És miből akarsz megélni?

— Majd muzsikálok az utcán s a házakban.

— Nem ér az semmit, szólt az öreg, fejét rázogatva. Azt tanácsolom, menj inkább haza szüleidhez.

— Nincsenek szüeim.

— No, hát van valami rokonod, nagybátyád vagy gyámatyád.

— Nincsen senkim, Gáspár mester a nevelő anyám férjétől vett meg, a ki már épen ki akart üzni a házából. Most már csak itt próbálok szerencsét. Nagyon köszönöm szíves jóságukat... életemet mentették meg. Majd eljövök vasárnap, mikor pihenő napjuk lesz és muzsikálok egy kicsit, ha ugyan ez kedvökre lesz.

Ezalatt kezembe vettem hegedűmet de a mint megfordultam, hogy most már bucsut vegyek, elémbe állt a kis Lizike és jelekkel mutogatott hol reám, hol a hangszerre.

— Akarod, hogy játszak valamit?

Igent intett fejcskájével. Apja pedig mosolyogva mondá:

— Ha nem rösteled, játsszál egy-két nótát a kicsikének.

Dehogy rösteltem! Olyan hálás voltam e jó emberek s főkép a kedves piczi leányka iránt, hogy bármit is megtettem volna a kedvökért. Az igaz, hogy nem csekély feladat volt, a mire most vállalkoztam. Épenséggel nem voltam valami jó kedvemben, de Lizikének mégis vig nótákat kellett játszanom. Talán még soha sem játszottam oly jól, mint ekkor; hiszen hálámat akartam leróni. A kis leány eleinte ragyogó szemekkel, gyönyörködve nézett reám és hallgatta, aztán mozogni kezdett és végre tánczra kerekedett. Persze nem volt ez afféle rendes táncz, hanem ugrált, forgott széles jó kedvvel, nevetett és tapsolt hozzá.

Apja az asztalnál ült és szintén jó kedvűen nézte, tapsolt a kis leánynak s látszott, mennyire örül a kicsike mulatóságán! Mikor egy-egy darabot bevégeztem, Lizike hozzám jött s kedves meghajtással fejezte ki köszönetét, de aztán csakhamar jelt adott, hogy »ujra.« Én akár estig is játszottam volna a kedves leánynak, de atyja végre azt mondta, hogy már elég; a sok ugrálás, keringés megártatna Lizikének, inkább játszom még valami egyebet, a mire nem lehet tánczolni.

Kezdtem játszani lassu, szomorú nótákat. Ez jobban is illett saját szomorúságomhoz s szinte jól esett bús dalokat játszanom. Kevésbe mult, hogy sirva nem fakadtam, de egy pár könyesepp csakugyan kicsordult a szememből.

Lizike oda állt élembe s mindinkább elkomolyodott. Elfojtott lélekzettel, mere-

ven hallgatta a szomorú nótákat és néha oly részvevőleg tekintett reám, mintha kitalálta volna, hogy én most arra gondolkok, milyen szerencsétlen, elhagyott árva vagyok. És mire a második bús dalt bevégeztem, a furesza kis leány sirva fakadt s atyja ölébe borult.

— Oh, milyen ostoba, szólt bátyja, kit elébb Béninek neveztek.

— Nem olyan, mint te, szólt a legnagyobbik leány s gyöngéden ölébe vette a kicsikét. — Lizike megértette, hogy ez a szomorú dal ennek a szegény fiúnak a szomorúságát fejezte ki, tudod?

Én természetesen abba hagytam a játékot és most már csakugyan távozni készültem. De mielőtt az ajtóhoz értem, a kertész utánam kiáltott.

— Hová mégy?

— Hát . . . hát elmegyek.

— Olyan nagy kedved van a vándor muzsikus életre?

— Más mesterséghez nem értek.

— És nem félsz az ilyen kósza élettől.

— Nem tehetek egyebet, nincs hová lennem.

— Pedig a mult éjszaka megtanulhattad, hogy ennek rosz vége lehet.

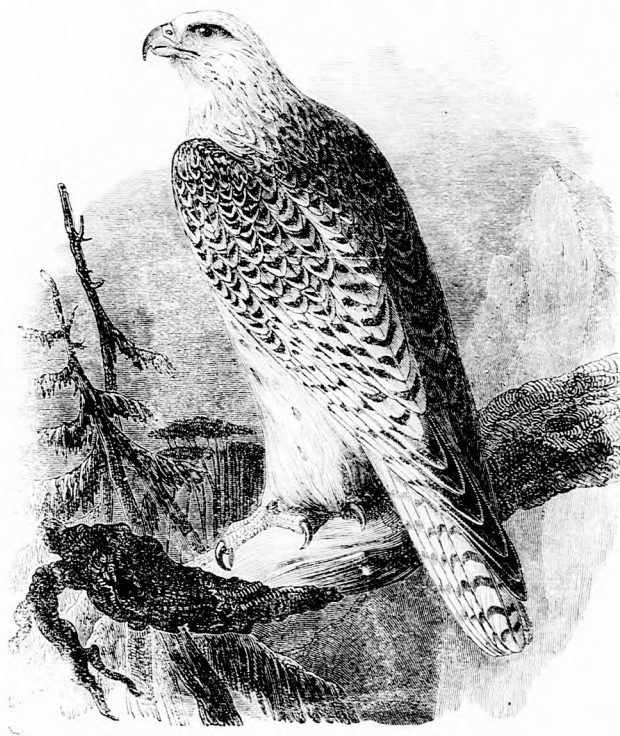
— Igaz . . . de nincs hajlékom. Magam is jobb szeretnék biztos helyen lenni.

— Szeretnél? No's, hát mondd valamit. Bizalmam van hozzád, hogy nem fogsz megcsalni. Ha tehát akarsz, maradj itt nálunk. Persze, azt előre mondom, hogy nem henye életre tartalak meg. Mi munkás emberek vagyunk, nálunk reggeltől estig dolgozni kell mindenkinek, még pedig keményen ám. De hát megvan

a mindennapi kenyerünk, esőndes, kellemes hajlékunk és ha szorgalmasan dolgozol, meglesz az öntudatod, hogy a magad kezével kerested meg a kenyeredet, nem élsz kegyelemből. Az pedig sokat ér, ha valaki a maga munkája után él. És ha jó fiu leszel, a milyennek látszol, hát

akkor úgy fogunk szeretni, mintha családunk tagja volnál.

Lizike megölelte atyját, aztán kedvesen mosolygva, fejével integetve nézett felém. Ugy meglepett ez az ajánlat, hogy egy ideig szótlán bámulatban álltam ott. Tehát a végső szükség pillanatában ismét

VADÁSZ-SÓLYOM. (Lásd a 175. lapon.)

menekvést találok, egy kedves, derék család körében. Azzal kínálnak, hogy legyek a család tagja, ne bolyongjak kitaszítva a világban, legyen hol megpihennem, legyen kít szeretnem s ki engemet szeressen. A kiket eddig szerettem, Dorka anyót, Arturt és anyját, Gáspár mestert, — mind, mind

elvesztettem, még hü barátom Káplár is elbujdosott, most már teljesen elhagyatva állok; s ime, e szomorú pillanatban újra segílyt nyujt a Gondviselés, véget vet bolyongásaimnak.

A mint ezeket gyorsan végig gondolva ott álltam, elémbe jött a kis Lizike

megfogta a kezemet s oly nyájasan mosolygva és kérőleg nézett szemembe, hogy lehajoltam hozzá, aztán visszafordultam az ajtótól s kalapomat, hegedűmet letettem az asztalra.

— Az Ég áldja meg jóságáért, mondom az öregnek. Meglássá, nem lesznek érdemtelen bizalmára.

— Meghiszem, kedves fiam, szólott az öreg vidáman. A hegedűdet akaszd oda a szögre és a mikor úgy találod, hogy nincs jó helyed nálam, hát előveheted és elvándorolhatsz a világba, a mint most akartál tenni. Erre mindig elég időd lesz. Csak tél idején ne menj világgá, mert tapasztalhatsz, hogy tél idején könnyen bajba jut az utas ember. No, most már aztán beszéld el, ki vagy, mi vagy, honnan jöttél s mi is elmondjuk, kik vagyunk.

Elbeszéltem történetemet, aztán megismerkedtem új családommal. Az öreg, kit az egész szomszédság Péter bácsinak nevezett, mint kertész kereste a kenyerét. Jókora kertje volt s ebben tenyésztett zöltséget, virágot, a mit nagyvárosban mindig jó pénzen lehet eladni. A kertészkedés persze nagy munkával jár, reggeltől estig kapálni, gyomlálni, nyesegetni, öntözgetni kell, de Péter bácsi szorgalmas ember volt s nem ijedt meg a munkától. Most már fia, Béni is segített a munkában. Három gyermeke volt s a legidősbik, Tinike, vezette a háztartást, mert anyjuk két évvel ezelőtt meghalt. Tinike, bár alig volt több tízennégy évesnél, ügyesen, sorgosan gazdaszonykodott s olyan rendben tartotta a házat, hogy Péter bácsi méltán büszke volt a derék leányra.

A harmadik, legkisebb gyermek Lizike volt. A kedves, piros-pozsgás, mosolygó képű leánya néma volt, de nem születésétől fogva és nem is volt siket. Vagy másfél évvel ezelőtt súlyos beteg volt és mire fölgyógyult, elvesztette a beszéd képességét. Az orvos biztatta Péter bácsit, hogy a kis leány még visszanyerheti beszédét, csak kellően gyógyítsák. Csakhogy erre már nem volt pénze a szegény kertésznek s így csak abban reménykedett, hogy majd a természet is segít talán idővel, annál inkább, mert Lizike szépen fejlődött, erősödött. E mellett igen kedves, ügyes és okos leányka volt s az egész család a szegény kis némát dédelgette. Lizike, minthogy hallani jól hallott, mindent megértett és jelekkel olyan jól tudott felelni, hogy rövid idő alatt mindenki beszélgetett vele.

Javában beszélünk még, mikor kívülről valaki vagy valami kaparászott az ajtón. Tinike kinyitotta, hogy lássa, mi az és ekkor hirtelen beszökkent Káplár.

— Az én kutyám! Káplár, kedves hü Káplárom!

A hü állat hízelve ugrott reám s én aztán kissé félve kérdeztem Péter bácsit, azt is megengedi-e, hogy Káplár itt maradjon velem.

— Hogy ne! Jó, hü kutya mindig hasznos a háznál. Magam is gondoltam már rá, hogy valami jó kutyát szerezzek. Messze kint vagyunk itt a várostól, nem árt az ilyen éjjeli őr.

— Káplár, köszönd meg!

Káplár két lábra állt és komoly képpel bókolt, mint szokva volt, mikor még

produkeziókat tartottunk s megköszönte a tapsot.

A hü állat visszatérése nagyon jól esett, de hát Gáspár mester szomoru sorsa fölött nem tudtam megvigasztalódni. Semmikép sem birtam elhinni, hogy csakugyan meghalt. Ha én újra életre tértem, mért ne ébredhetett volna fel ő is? Péter bácsi látta nyugtalanságomat s végre azt mondta, hogy legjobb lesz, ha elmegyünk a rendőri hivatalba, ott biztosan megtudunk mindent. Elkísért oda s egy hivatalnok elé vezettek, kitől aztán megtudtam a szomoru valót, hogy Gáspár mester csakugyan meghalt! De a hivatalnok azután még kérdezősködött s én elmondtam, a mit tudtam. A hivatalnok tudni kívánta, hogy ki volt hát tulajdonképen az a Gáspár mester; de már erről semmit sem tudtam.

(Folytatása következik.)

A BÖLÉNY.

— Természetrajzi csevegés. —

(Képpel a czimlapon.)

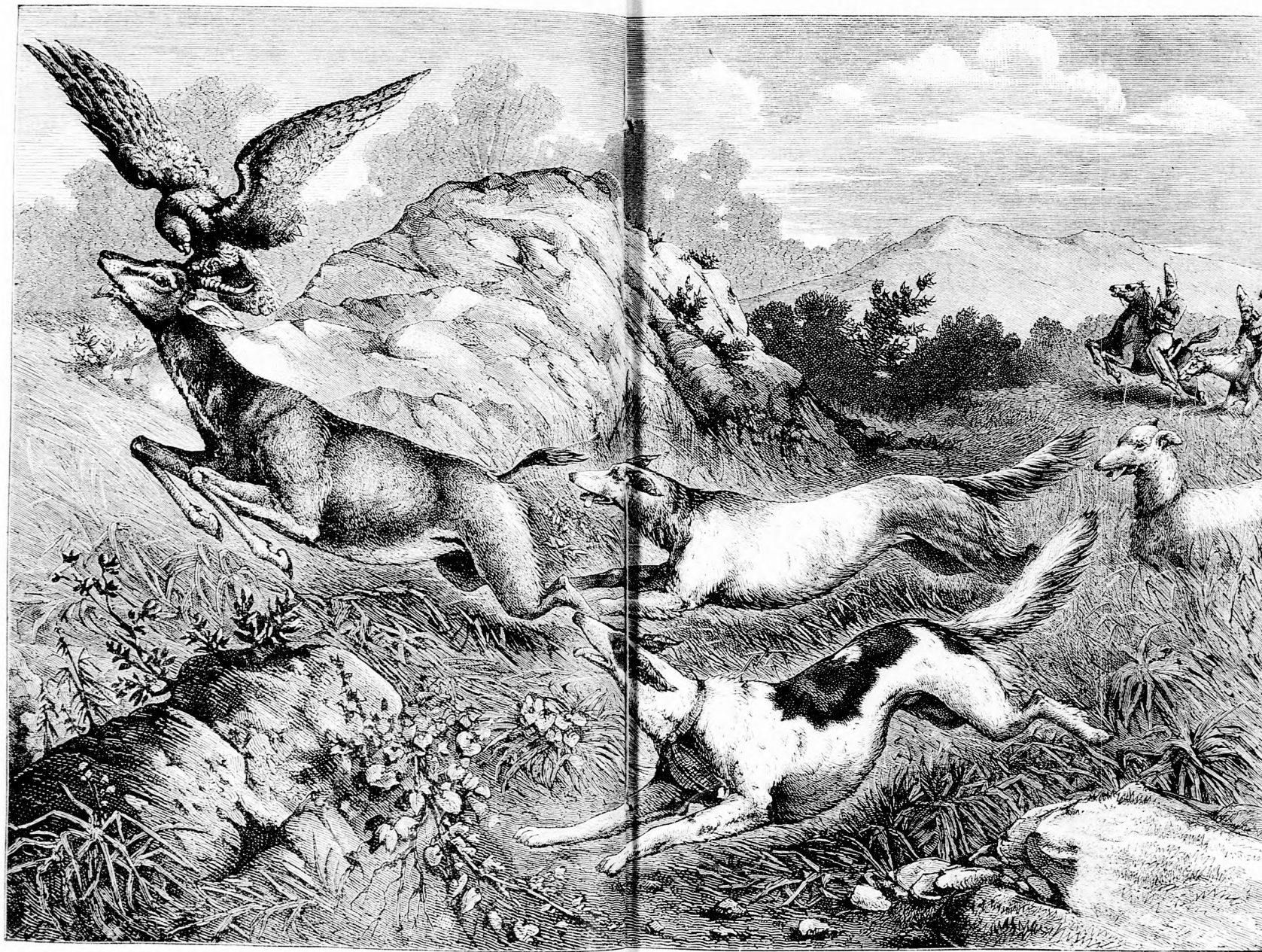
A SZAKAMERIKA nagy síkságain még mai nap is sűrűn található egy hatalmas vadat, mely e világrésznek legnagyobb állata: a bölényt. Régibb időkben, mikor az európai emberek még nem lepték el Amerikát és csak a benszült vörös bőrű indiánok éltek ott kóbor vándoréletet, akkor a bölények tömérdek sokaságban tanyáztak ott, nagy öröme az indiánusoknak, kik a bölény nélkül nem tudnak megélni. Most már mindinkább fogynak a bölények is, az indiánusok is, mert a fehér emberek mind beljebb hatolnak s városokat, falvakat építenek a hajdan pusztá vidéken, ilyen helyről pedig a vad ember is, vad állat is

elvonul, mind hátrább szorul, míg végre nem marad számukra hely és nem igen hosszú idő múlva végkép ki fognak veszni.

Az emberen kívül a bölénynek nincs is olyan ellensége, melytől félnie kellene. A farkasok ott ólálkodnak ugyan mindig a bölénycsorda körül, de csak az elmaradózó fiatal bölényborjút merik megtámadni, a felnőtt állatokat nem, mert tudják, hogy pórul járnak. Csupán a szintén ama tájakon honos szürke medve merhet síkra szállani a roppant erejű bölénnyel; de ez is csak nagyritkán teszi, ha már semmikép sem talál más prédát; és még a medve is sokszor életével lakol. A bölény földre hajtott fejjel várja ellenségét s mikor ez már közelre jutott, akkor a bölény villámgyorsan neki ront, hatalmas fejével feldönti, aztán felökleli, összetiporja. Ha a medve e roham elől félre tud ugrani s aztán ő támadhat, úgy hogy rettentő fogai-
val és karmaival megragadja a bölény torkát, vagy hátára ugorva marczangolja, akkor vége a bölénynek, mert a szürke medve is hatalmas állat s a mit egyszer megragadott, élve el nem ereszti.

A mily ijesztő külsejű, erős és szükség esetén bátor is a bölény, máskülönbén ép olyan gyámoltalan és ijedős, a mi által magát keveri bajba. Ha csak előre nagyon meg nem riasztották, bámészán megvárja, míg a vadász egészen közelre jő és biztosan czélozva lelövi. Ha valamely irányban futni kezd, világért sem térne más irányba, hanem vakon fut vesztébe is. Rendesen nagy csordákban legelész együtt. Régente sok ezer volt egy-egy csordában, de a sok vadászás által megfogytak; most is vannak azonban több száz bölényből álló csordák. És bármily sokan vannak, mégis könnyen megijednek, mint valami bárányok s ilyenkor eszeveszett futásban iramodnak világgá. A nagy síkságon vannak mély és széles szakadékok s mikor a

(Folytatása a 170. lapon.)

GAZELLA-VADÁSZAT SÓLYMMAL. (Lásd a 175. lapon.)

(Folytatás a 167. laphoz)

nyargaló csorda ilyen helyre ér, az elsők megállanak; de a hátul jövők vadul tolják előre, az elsők lebuknak a mélységbe, agyonzúzzák magukat s addig buknak halomra, míg egészen betöltik a szakadékot, mire a többiek aztán keresztül gázolnak az elesettek holttestén.

Ijedősségüket felhasználva, a vadászok sokszor egész nagy csordákat elfognak. Bizonyos helyen erős czölöpökkel keritenek be egy tért, aztán messziről körülfogják a csordát és lövésekkel, kiáltozással riasztgatják, oda terelik a bekerített helybe, honnan többé ki nem találnak, egymás hátán szoronganak s a vadászok könnyű szerrel lelövöldözik.

Rendszeren lóháton vadásznak a bölényre s a vadásznak nagyon gyakorlottnak kell lenni abban, hogy biztosan tudjon löni lovaglás közben is, a mi nem könnyű dolog. Ha azonban a bölény arra szánja el magát, hogy szembe száll ellenségével, akkor nincs más hátra, mint lehetőleg menekülni, mert a hatalmas állat lovat és lovasat agyontipor. Ha egyszer

neki bőszült, vége van a félénkségének. Sokszor megtörténik, hogy neki megy a vasuti vonat mozdonyának is.

A benszülött indiánusok gyakran azzal a csellel élnek, hogy farkasbőrbe bujva közelednek négykézlábon a bölényhez. A bölény nem fél a farkastól, szokva van hozzá, hogy a farkasok ott ógyelegnek közelében, nem törődik velök; az indiánus pedig, mikor eléggé közelre jutott, hirtelen fölugrik és lelövi a bölényt. Husa kedvencz eledele az indiánusoknak, s a hol bölény nincs, ott a vörös indiánus sem tud jól megélni. Mivel pedig a fehér emberek mindinkább pusztítják a bölényt és hátrább szorítják a lakott tájakról, az indiánusok is mindig beljebb vonulnak a még lakatlan vadonba. Idővel oda is el fognak jutni a fehérek és meg fog jönni az idő, mikor se vad bölény, se vad indiánus nem lesz többé.

Számítási feladvány.

Egy valaki pénze mennyisége felől kérdezett, ily formán válaszolt: »Ha még egyszer anyim volna, mint a menyim van; azután meg félszer, meg negyedrészes és ötödrészes anyim volna, és ez összeghez 1 frt 50 krt hozzá szerezhetnék — akkor éppen kerek szám 90 forintom volna.«

Kérdés: mennyi pénze van?

Mese a kis nyulról.

AGYONGÓM, aranyom,
Zsuzsikám galambom,
Mindnyájunk gyönyöre,
Ide az ölembe!
Míg Mari tanulgat
Én neked az alatt
Mesélek szép mesét:
Volt egyszer hetedhét
Országban messze túl
Egy kicsi fehér nyul;
A királykisasszony
Szerette azt nagyon.
Tündér ajándoka
Volt ez a nyulacska.

Káposzta levéllel,
 Répával s egyébbel
 Mindig jól tartotta,
 S a karján hordotta.
 Ámde a királyfi
 Nem tudta kiállni;
 Agara, a Cziczke,
 Kergette, megcsipte,
 S ha közel nem jár a
 Királynak leánya:
 Tán agyon harappja
 A gonosz agara.
 Egyszer volt nagy ebéd,
 A király ünnepét
 Sok vendég ülte meg.
 Mind össze gyűltenek
 Tisztelni a királyt.
 Pompásan muzsikált
 — Kvinkili, ridibum —
 A művész orkesztrum.
 A szolgák emelték
 A sok jó pecsenyét,
 Gyümölcsöt, borokat,
 És egyéb dolgokat.
 »No, ebből egyél ám
 Kedves kis hugoskám!«
 Így szólt a kis hercege,
 Biztatva, egye meg
 Azt a jó falatot,
 Mit neki od'adott.
 Királynő megette —
 Királyfi nevette:
 »No hugom, lakjál jól
 A m a g a d n y u l á b ó l.«
 A királykisasszony
 Megrémült rá nagyon.
 És sirt keservesen,
 »No, ne sirj, kedvesem;
 Hogy vigasztaljalak:

Nesze, selyem kalap!«
 Ó hercege, te hamis!
 Hiszen a kalap is
 A kis nyul bőre volt!
 Hát nem él? Hát megholt?
 És kitör zokogva:
 Ó, kedves nyulacska!
 A kalap szőrére,
 A selymes fehérre,
 Egy könnycsepp ráhullott
 És ime felugrott,
 Egy másodperc alatt,
 A nyüllá vált kalap.
 Jó tündér adta volt,
 Hát ezért meg nem holt.
 Most volt csak igazán
 Boldog a királynő.
 De bátyja s agara
 Ugyan meglakola!
 A tündér mit csinált?
 Vesszővel intett és
 — Ó rémség s rettenés!
 Cziczke, ki ottan állt,
 Egy csunya, czafatos,
 Czondra és gubanczos
 Juhász kutyává vált.
 Kuvasszal már bezzeg
 Nem nyulász a hercege.
 A nyul és asszonya
 — A mese azt mondja —
 Még ma is mulatnak —
 Ha el nem haltanak.

BETÜREJTVÉNY.

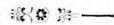
Pi J J J J J J J J S T T T T
 t t t t
 T T T
 t t t t

Dr. Örzsike.

»Én vagyok a doktor Örzsike,
 Akinek van számos betege.
 Nyujtsa ki a nyelvét, kisasszony,
 Szív-verését majd kihallgatom.
 A mellét végig kopogtatom.
 És pulzusát megtapogatom.
 Így ni: egy — kettő — három — négy — öt
 Tízü! — a baj már igen nagyra nőtt.
 Három napig nem iszik, eszik,
 És az ágyba tüstént lefekszik,
 Mert ha nem, ugyan megbetegszik,
 Az állapot úgy megnövekszik,
 Hogy a tudományom nem segít.
 Preskribálni fogok oly teát,
 Amely megenyhíti a baját.

Igy ni! Kérek tollat, papírost,
 Mindjárt meglesz«

»No, Örzsikém, most
 A komédiából már elég,
 Komolynak oly furcsa vagy, hogy még!
 Ülj mellém, beszélgessek veled,
 Az meggyógyít jobban engemet!«

A K Ö Z Ö S L Ó.

— Beszélyke. —

MÉG Karácsonykor történt, hogy Emilke és Bélácska nagy örvendezve ugráltak egy szép nagy hinta-ló körül, mely ott állt a karácsonyfa közelében. Kicsi hija, hogy igazi lónak nem nézték, majdnem akkora volt, mint egy kis csikó, szépen fel is volt kantározva, a hátán kényelmes nyereggel. Nagyokat lehetett rajta himbálózni, a nélkül, hogy felfordult volna.

— Jaj de szép! kiáltá Emilke. És ugy-e mamácska, az enyém lesz?

— Oh persze! Az enyém lesz, ugy-e kedves mama? szólta Bélácska.

— Sem az egyiké, sem a másiké egészen, hanem mindkettőtöké, felelt a mama. Jani bácsi küldte és világosan megírta, hogy mindketten mulassatok vele.

A két testvér nagy ujjongása és öröme erre hirtelen elmúlt. Ők nagyon szerették mindenöket külön tartani s a mi az egyiké volt, ahhoz a másik nem nyulhatott. Most pedig itt ez a ló közös legyen! Erre egyiköknek sem volt valami nagy kedve, ott hagyták és egyéb játék után láttak.

De hiába próbálgatták, nem tudtak egyébbel játszani, mindig csak az a szép hinta-ló járt az eszökben és végre is oda-sompolyogtak megint hozzá.

— Már az mégis fonák gondolat volt Jani bácsitól, hogy a kettőnek számára egy ajándékot köldött, szólta Emilke félig boszusan.

— No's, ha akarod, hát legyen egészen a Béláé, szólta a mama.

— Oh, azt nem mondtam . . . de hát mégis csak furcsa . . .

— Én nem találom annak, jegyzé meg a mama. Az efféle nagy hinta-ló nem közönséges játékszer, hanem inkább butor-darab. Egynek is alig találunk jó helyet, hogy utban ne legyen; hova tennénk? Jani bácsi ugyancsak csodálkoznék, hogy ti az ő szép ajándékát furcsának találjátok, mikor pedig egészen természetes dolog, hogy naphosszat, egyik is, másik is eleget hintázhat rajta. A kerti hinta is mindenkié, ép ugy lehet ez a lovacska is.

A fiuk ezt már csak félfüllel hallgatták, mert Béla ezalatt már jölugrott a lóra, nyeregbe ült és hatalmas lökéssel megmozdította, ugy, hogy a lovacska gyorsan hintalózott előre-hátra. A mama, látva, hogy belekezdték a multságba, ott hagyta őket, abban a hiszemben, hogy most már szépen eljátszogatnak. De alig telt bele néhány perc, szörnyü orditás, czivakodás, tombolás hallatszott s mindenki odafutott a két fiuhoz. Ott ugyan szép dolgot láttak.

A dolog tudniilik ugy történt, hogy mikor Béla fölült a lóra és hintalózott, Emil jó ideig csak nézte, csak nézte, de végre bele unt a nézésbe s így kiállt:

— No, most már szállj le, én ülök fel.

— Oh persze! Majd ha megelégetem, akkor szállok le.

Emil azonban tudta, hogy ez nagyon sokáig fog tartani és semmi kedve sem volt addig várni. Elszántan neki rohant tehát és erővel le akarta huzni Bélát a lóról. Csakhogy Béla sem hagyta ám magát és olyan dulakodás lett belőle, hogy egész csatának is megjárta volna. a

A vége pedig az lett, hogy Béla lovastul felfordult, de magával rántotta Emilt is és gyönyörűségeen hemperegtek ott a földön. Még apa is meghallotta a zajt a harmadik szobába, előjött és kemény ítéletet mondott.

— Rögön le fogtok feküdni, még pedig vacsora nélkül. A lovat pedig elzárom.

Szégyenszemre csakugyan le kellett feküdniök s másnap reggelig volt idejük gondolkozni csuf viseletök fölött. Ugy látszott, hogy meg is bánták nagyon s másnap addig könyörögtek, addig ígérték, hogy ezentul már jók lesznek, míg végre az apa előadatta a lovacskát.

De a békesség alig egypár óráig tartott.

Most Emilke ült a lóra s oly erővel hintázta, hogy szinte ropogott.

— Vigyázz, elrontod, káltá Béla.

— Semmi közöd hozzá. Most én ülök rajta, azt teszem, a mi nekem tetszik.

— De a lovacska az enyém is és én nem engedem, hogy elrontsád. Tüstént szállj le róla!

— No persze!

És a csetepaté újra kezdődött, az apa megint előjött és miután jól kipirongatta a békételen fiukat, így szólt:

— Már látom, hogy nem tudtok jó testvérekül megférni és együtt játszani. Ezentul tehát úgy lesz, hogy a lovacska felváltva egyik nap Emilé, másik nap Béláé lesz s ilyenkor a másodiknak nem szabad hozzányulni.

— Így nagyon jó lesz! Nagyon jó lesz! kiálták a fiuk.

Vagy egy hétig csakugyan nagyon jó volt ez így. De aztán Emil is, Béla is

bele unt, mert úgy találták, hogy egyedül mégis unalmas a lovacskán hintálózni, kelletne még valaki, akivel egyuttal játszani lehetne. A ki lovon ül, az volna a kapitány, a másik a katona s efféle. De egyikök sem akart ott lenni, mikor a másik lovagolt, csak azért sem segítették egymást a játékban. Így aztán lassanként abba hagyták a lovagolást s mindegyik csak arra vigyázott, hogy mikor az ő napja van, akkor a másik föl ne üljön a lóra. Pedig maga sem játszott vele.

A mama látta ezt, s egy napon így szólt:

— Ugy látom, már nem telik örömetek a Jani bácsi ajándékában. Hasztalanul pedig nem tűrhetem itt a szobában lómnak.

És fölvitette a padlásra.

De erre meg Béla is, Emil is egyszerre szörnyen sajnálni kezdték a szép lovacskát. Csakhogy most már hiába kérték, a mama nem adta elő többé, hanem így szólt:

— Nem tudtátok megbecsülni, tehát nem fogtok vele többé játszani. A jó Jani bácsi azért küldte, mert azt hitte, hogy jó testvérek vagytok, kik szeretettel meg tudtok osztani játékaikban úgy, mint az életben sokszor szükséges komoly dolgokban. Ugy-e nevetséges volna, ha én jajgatnék, mert másvalaki beleült a karszékebe, melyet nagymama nekem küldött? Vagy ha ebédnél elvénném tőletek a kést-villát, mert az enyém? Vagy ha apácska nem engedné, hogy más is olvassa az ő hirlapját?

Emil és Béla most már végre komolyan kezdtek gondolkozni a dolog fölött

és belátták, milyen oktanul cselekedtek. De a mama szigorú szavai után nem merték többé kérni a lovacskát s busan kullogtak el.

Másnap esős, kellemetlen idő volt s a két fiu a szobába szorult.

— Milyen jó volna most a lovacska! sóhajtá Béla.

— Az ám! szólt Emil. Esztelenek voltunk. A jó Jani bácsi bizonyosan sajnálni fogja, hogy küldte. Pedig utoljára is szépen megférhettünk volna... hiszen egész nap ugysem ülhet rajta egyikünk sem, szépen fölváltva pedig mindig mulatságos volna.

— Igen bizony... ha még egyszer vissza kapnók, soha sem veszünk össze rajta.

— Tudod mit? Próbáljuk meg, kérjük meg még egyszer mamácskát...

Megtették. A mama látta, hogy ezáltal komolyan megtértek és újra kiadta nekik a lovacskát. És azóta soha sem volt baj. A mint egyszer elszánták magukat, hogy testvéreileg fognak játszani, mindjárt tapasztalták, hogy nincs ennél könnyebb dolog s szeretettel, jó akarattal, mindent pompásan el lehet intézeni.

A VADÁSZ-SÓLYOM.

(Képekkel a 165. és 168—169. lapokon.)

A vadász nálunk mai nap már csak kutyát: agarat, kopót, vizslát tanít be arra, hogy segítségül használhassa a vad fölhajtásában és elejtésében. De régiebb időkben a kutyán kívül még egy madár is szolgált e célra: a vadász-sólyom, melynek nagyon jó hasznát vették különösen madarak elfogására.

A sólyomnak többféle fajtája van s az, melyet vadászatra lehet betanítani, ak-

kora, mint egy nagy tyúk, csőre, karmai rendkívül erősek, röpködni nagyon sebesen tud, látása igen éles. Vad állapotban prédából él s kisebb madarakat, egereket, fiatal nyúlakat s effélejt ejt zsákmányul, a magasból villámgyorsan lecsapva kiszemelt áldozatára.

Természetes, hogy ilyen ragadozó, szilaj természetű madarat nagyon nehéz megszelídíteni és arra tanítani meg, hogy a zsákmányt ne tépje szét, hanem vigye el szépen gazdájának. Igen nagy türelem kell betanításához s gyakran a legügyesebb mester sem boldogul egy-egy szilajabb sólyommal. A régi időkben tehát, mikor még nem voltak olyan kitűnő lőfegyverek, mint most, a nagyurak drága pénzen vették a vadászatra betanított sólymokat s külön vadász mestert tartottak, a kinek csak a sólymokra volt gondja. Hazánk történetében föl van jegyezve, hogy a könnyelmű második Lajos király, ki aztán a mohácsi csataterőről való futásában elveszett, egy izben negyven ezer darab aranyat fizetett egy szép vadász-sólyomért.

Idők multával a vadászok egészen abbahagyták a sólyommal való vadászatot s mai nap már csak ritkaságként találhatni Európában egy-egy, betanított sólymot. Vannak azonban Ázsiában népek, melyeknél a sólymzásat még most is szokásos, így különösen a perzsáknál, kik gazella-vadászathoz használják a sólymot. A gazella rendkívül gyors lábú állat, a legjobb kutyának, legjobb lónak is bajába kerül, míg utóléri s az üldözött gazella legtöbbször el is menekülne, ha a vadászok sólymot nem bocsátának reá. A mihelyt megmutatták neki a messze tova-irramodó gazellát, eleinte fölemelkedik magasra, aztán villámgyorsan lecsap a gazella fejére és szárnyaival csapkodja, sőt gyakran karmaival ki is kaparja a menekülő vad szeméit. A gazella megretten, nem lát, nem tud futni s a vadász-kutyák mihamar utólérik és elfogják.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXIV. köt. 9-ik számában közölt találos kérdések megfejtése:

„Név (rév), kunyhó (kohó, bohó), holló.“

Helyesen fejtették meg: Takách Malvin, Paulay Jenő, Frisch Ilona és Ágost, Veinreb Adél, Grünstein Ödön, Gobbi Károly és Gyula, Jeszenszky Feri, Rézler Alice, Steinhart Regine, Csiky Ilona és Jenő, Schnetzer Ernő, Sárly Artur, Schmidl Miklós, Kaufmann Bertl, Guttmann Záli, Molecz Béla, Babinetz Berta, Deutsch Béla, Kánitz Izidor, Braun Regina, Schöpkes Olga és Rikhard, Pfeffer Ödön, Feri és Náczi, Ullmann Sarolta (nevedet világosan ird ki. F. b.), Drucker Malvin, Hacker Rikhard (hiányosan) Heisler Józsi és Márton (hiányosan), Ujházy Etelka, Trampisch Ilona (hiányosan) Diószeghy Jánoska, Koblenczer Laura, Jakab Olga, Oláh János, Urik László és Kálmán, Kövér Miklós, Schönfeld Szidike (hiányosan) Resofszy Emil és Viktor (hiányosan) Maár Erzsike (hiányosan), Scheiber Teréz és Emil, Weisz Berta, Ilona és Bódog, Práger Malvin és Berta, Halácsy Amália, Schwartz Berta, Steppinger Lajos, Lipsz Mariska, Muskó Adrienne, Nyul Erzsébet (hiányosan), Braun Rudolf, Dragota Tekla, Süttő Margit (hiányosan), Frantz Miklós, Goldschmied Sarolta, Wallerstein Laura és Margit, Badzény Elek és Viktor, Löffelmann Irén, Kerényi Vilma, Deutsch Zsiga, Ott Nina (hiányosan), Littmann Gizella és Zsiga, Schwarz Szidi és Emil, Politzer Margit, Brünauer Jenő, Delhaes Hedvig és Natalie, Hecht Jozefa, Szücs Mariska, Strausz Margit és Kornélia.

Jótekonyság.

A bölcsőde javára adakoztak:

Stern Sarolta 1 frt., Kardos Irma és Malvina 1 frt., Jeszenszky Feri és Elemér 1 frt., Deutsch Zsiga 50 kr., Böhm Emil 1 frt., Delhaes Hedvig és Natalie 20 kr., Szüllő Ágoston 1 frt., Szöllőssy Margit és Klemma 2 frt., Berkó Erzsike 1 frt., Berkó Antika 50 kr. — A már kimutatott 133 frt. 75 krral együtt 142 frt., 95 kr.

A csángó magyarok betelepítésére adakoztak: Csávósy Melanie gyűjtése 12 frt 40 kr. (Egyes adakozók: Csávósy Melanie 1 frt., Csávósy Gizella 1 frt., Csávósy Ignác

1 frt., Kralovánszky Istvánné 1 frt., ifj. Apáthy István 1 frt., özv. Szathmáry-Király Pálné 1 frt., Handmann Adolf 30 kr., Thieré Berta 10 kr., Bodzafa-utezai gyermek-kert növendékei: Renezeder Ilka 10 kr., Steinbeis Józsi 10 kr., Kohn Irma 10 kr., Kohn Laura 10 kr., Sik Elvira 10 kr., Jedlieska Jenő 20 kr., Jedlieska Ilka 20 kr., Ferderber Irma 10 kr., Lipp Riza 10 kr., Biró Mathild 20 kr., Blum Béla 10 kr., Blum Ida 10 kr., Brauch Tini 20 kr., Kähler Irma 10 kr., Pfeifer Irén 30 kr., Brückner Ilona 10 kr., Poszpesch Tivadar 50 kr., Rákósy György 50 kr., Ramaszeder Poldi 20 kr., Ramaszeder Margit 20 kr., Müller Anna 10 kr., Boesor Béla 10 kr., Maurer Ede 10 kr., Dörfler Janka 30 kr., Frey Ernő 20 kr., L. A. 20 kr., Körös Margit 20 kr., Körösi Kornél 20 kr., A. T. 30 kr., Thoma Miczike 20 kr., Thoma Ilonka 20 kr., Grácz Béla 20 kr.), Preszlényi Alice és Aladár 1 frt. — A már eddig kimutatott 2 frrtal együtt 15 frt. 40 kr., mely összeget átszolgáltattam a »Budapesti Hírlap«-nak, melynek márczius 6. 7. és 16-ik számában nyilvánosan nyugtázva van. F. b.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, sziveskedjenek megrendeléseket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Egész évre 5 frt 60 kr.

Az előfizetések, (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1883. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.